

ჩა შელეტი წნტიოქიელი

ქარაბისათჳს წმიდისა იმრთის-მჳოზაჲლისა*

 თუესა მეექუსესა მოივლინა **სა-
ბრიელ** ანგელოზი **აფლისა** მიერ **10**
სალილედ **ქალწულისა** ერთისა,
 რომელი განთხოილ იყო ჟამსა
 მას. **15** **ნა** ვითარცა გულისწმა ყო **საბრიელ**,
 რომლისა სახისათჳს მოივლინა ხარებად, და-
 ლათუ მხიარულ იყო, სახარებითა მით საესც
 იყვენეს ბაგენი მისნი, ხოლო დიდსა მას საკ-
 ვრველებასა მისსა ზედა უფროეს დაკვრვე-
 ბულ იყო გონებაჲ მისი, ვითარმედ ვითარ
 ყოველნი დაბადებულნი ვერ შემძლებელ არ-
 იან დატევენად, ვითარ შევიდეს და დაადგრეს **20**
 მუცელსა მას **ქალწულისასა**?! და **ქომელი**
 მოუგონებელსა და გამოუთქუმელსა მას ნა-
 თელსა დამკვდრებულ არს, ვითარმე ბნელსა
 მას მუცელსა დედაკაცისასა შევიდეს გამ-
 მოუთქუმელი იგი და **ჰემოქმედი** ყოველთაჲ? **25**
 ვითარმე ყრმა ჩჩვლ იქმნეს, ანუ ვითარმე
ჰემოქმედი იგი **წადმისი** იშვეს დედაკაცისა-
 გან? და გულისწმა ყო **საბრიელ**, ვითარმედ
 რომელსა სიმდაბლესა მოსლვად არს სიმ-
 დიდრც იგი **ძისა** იმრთისაჲ. **30** **ნაუკვრდებოდა**
 უმეტცს კაცთ-მოყუარებისათჳს, რომელი ეგ-
 ულებოდა კაცთა მიმართ, და გამოთქუმად
 ჭემმარიტად ვერ შემძლებელ იყო, დალათუ
 უწყოდა, ვითარმედ დიდ არიან მადლნი იგი,
 რომელ არიან ანგელოზთა თანა. **35** **ჟოლო** არა
 ეგოდენ, რომელ იქმნების კაცთა მომართ,
 დალათუ გამოუთქუმელ არიან მონყალებანი
 იგი, რომელ არიან ზესკნელთა ზედა, არამედ
 უფროეს გამოუთქუმელ არიან მონყალებანი
 იგი, რომელ არიან კაცთა ზედა. **40** **ნიდი** მადლი
 არს ანგელოზთა თანა, რამეთუ ეგდენ განა-
 დიდნა, არამედ უფროეს უძლიერცს არიან
 მადლნი ესე, რომელ ესრცთ მოკუდავთათჳს
 დაიმდაბლებს იმრთეებასა.

ნა ვითარცა გულისწმა ყო **საბრიელ**, ვი-
 თარმედ **ჰემოქმედი** იგი გარდამოვალს და
 შევალს საშოსა დედაკაცისასა, დამამტკიცე-
 ბელი **ღი** დამდაბლდების მუცლისაგან **ქალ-**

წულისა შობად, და იმერთი იგი მიუნდომელი
 ჳორცთა კაცთასა შეიმოსს, და **აფალი** იგი
 ანგელოზთაჲ გამოჩნდების ხატად მონებისა,
 ისწრაფა ადრე-ადრე და შთაიციუა სიმდაბლც
აფლისა თჳსისაჲ, რათა იყოს მორჩილ და
 ნების-მყოფელ ქველის-მოქმედისა მის და **ნამ-**
ბადებელისა. **ნაუტევა** **შანცა** **წესი** იგი პატივი,
 და მოვიდა სიმდაბლით მისთჳს, რომლისათჳს
 იგი ეგულებოდა დაფარვად იმრთეებისა და
 მოსლვად სიმდაბლით. **სამოუცხადა** დაფ-
 არული იგი მისი გამოჩინებულად გამოუჩი-
 ნებელისა მისთჳს, რომელი იგი გამოცხადებად
 იყო. **ნა** იცვალა **ღი** **წესისა** ხატისაგან სხუად
 ხატად მსგავსად მისა, რომელსა იგი ეგულე-
 ბოდა დაფარვად იმრთეებისა და გამოჩინებად
 ხატად კაცთა. **სამოყენა** ცეცხლის მსგავსთა
მათგან და მოვიდა მიწისაგანთა მათ მისთჳს,
ქომელ იგი მოვლინებად იყო **შამისაგან**. **შო-**
კუდავთა მათ გამოეცხადა ანგელოზი იგი კა-
 ცად **შისთჳს**, **ქომელსა** იგი ეგულებოდა ხატი
 მონებისაჲ შთაცუმად; იცვალა ხატად ქუეყანი-
 სათა **შისთჳს**, **ქომელ** იგი გამოჩინებად იყო
 ქუეყანასა ზედა. **ნალათუ** ხატად მოხუცებუ-
 ლისად გამოჩნდა ანგელოზი იგი ამისთჳს, რა-
 თთა არა შეაძრწუნოს, რამეთუ არა სადა ეხ-
 ილვა ანგელოზი იგი **შარიამს**, და ვითარცა
სანატრელსა **სფრემს** უთქუამს.

ჟოლო მნებაჲს გულისწმის ყოფად – სახ-
 ლეულისა-მე ხატად გამოუჩნდა ანგელოზი
 იგი **შარიამს**, ანუ უცხოესა სახედ? და ერთი-
 სა-მე მოხუცებულისა მსგავსად გამოჩნდა,
 რომელმან იცოდა იგი? ანუ უცხოესა ხატად
 მხიარულითა პირითა შევიდა მისა სახარებისა
 მისთჳს, ანუ საშინელებით-მე დიდებისა მის
 დიდებითა შეუფესა მას, **ქომელსა** მოევილინა
 იგი? მარტოჲ-მე იყოა **შარიამ**, ანუ დაცა-მე
45 მისი მის თანა იყოა? ანუ ჩუენებაჲ-მე რაჲ იხ-
 ილაჲ მას ღამესა, ანუ უზრუნველად ყუდროდ
 ეძინა? სცნობდა-მე რას მას დღესა გულსა
 თჳსსა, ანუ დაფარულად-მე იყოა მისგან ჭემ-

* ილ. აბულაძე, შრომები III, თბ., 1982. გვ. 51-55.

მარიტებად იგი გამოცხადებამდე მისა ან-
გელოზისა მის?

შოვიდა მისა ანგელოზი იგი, ვინადაცა შე-
ვიდა მისა. საშინელ იყო ხილვად მისი. **ნა** თუ
მეყს გამოუჩნდა სახლსა მას შინაგან კართა
ვშულთა, მითცა საშინელ და ზარის ასაჯდელ
იყო ხილვად იგი ანგელოზისა მის; და თუ
განუხუნა კარნი იგი და შევიდა, იგიცა დიდ
საშინელებავე იყო. **ნა** ვითარმცა ჰკითხა ოდ-
ენ ზალწულმან, ვითარმედ: «ვინ ხარ, რომელი
იგი შემოხუედა?»

ასწრო და ნუგეშინის-სცა მას მოკითხვითა
მით, ჰრქუა მას: «მშკდობაჲ **ჰენ** თანა, კურთხ-
ეულო დედათა შორის, რამეთუ **ჰენ** გამო იკ-
ურთხნენ ყოველნი დედანი! მშკდობაჲ **ჰენ** თანა,
კურთხეულო დედათა შორის, რამეთუ **ჰენ**გან
განახლდეს კურთხევაჲ ქუეყანასა ზედა! მშკ-
დობაჲ **ჰენ** თანა, კურთხეულო დედათა შორის,
რამეთუ **ჰენ**გან ყოფად არს კადნიერებაჲ პი-
რველსა მას დედათასა! მშკდობაჲ **ჰენ** თანა,
კურთხეულო დედათა შორის, რამეთუ **ჰენ** გა-
მო განღებად არს კარი სამოთხისა მის, რომ-
ელ დაიწჷა **წვასგან** დედისა ყოველთა დედა-
თასა!»

შარიამ შეშინებულ იყო შესლვასა მას ან-
გელოზისასა, ხოლო უფროჲს შეძრწუნებულ
იყო წმასა მას მოკითხვისასა და განიზრახ-
ვიდა გონებასა თვისსა და იტყოდა: «რამე არ-
იან საქმენი ესე და ვინაჲ-მე არს **აფალი** იგი,
რომელმან მოავლინა ჩემდა? უკუეთუ ესე ეს-
რწით საშინელ არს, **ჰომელმან** მოავლინა ესე
რავდენ არა უფროჲს საკრველ იყოს! უკუეთუ
მოციქული ესრწით ჰაეროვან არს, **ჰომელმან**
მოავლინა ესე რაოდენ არა უფროჲს ჰაერო-
ვან იყოს! უკუეთუ მოვლინებული ესე ესრწით
დიდებულ არს, თვთ **აფალი**, **შომავლინებელი**
ამისი, რავდენ არა უფროჲს დიდებულ იყოს!
მითხოვად-მე მოსრულ არს ჩემდა? გულისწმა
ვეო, ვითარმედ რაჲსა მოუვლინებთ **აფალ-**
სა მას ესე ჩემდა?! და რამეთუ უგუნურ და
ურცხვნელ არა ვარ, თვთ მონამე ვარ თავსა
ჩემსა. **ნა** თუმცა უწყოდა, თუ მშკდ და კრ-
ძალულ ვარ, რად არამცა დედაკაცი მოავლინა
ჩემდა და არა მამაკაცი ესე?! დალათუმცა არა
ვისა თხოილ ვიყავ, ვითარმცა თავს ვიდევ კა-
ცისაჲ ამის უცხოჲსაჲ?! დალაცათუ წინდი იგი
არა მომელო **ოსებისგან**, ვითარმცა სიტყუად
დავდევ კაცისა ამის თანა უცხოჲსა, რომელი
არა ვინ ვიცი?! დალათუ ობოლ და შეუნენელ

ვარ, ცოლად მისა არავე მეგულეზის, რამეთუ
უპოარ ვარ. **ნა**ლათუ ქმნულ-კეთილ ვარ, ხოლო
სიმდიდრე არაჲ მაქუს, ვითარ ეგების თავს-
დებად ესე?! დალათუ შეუნიერებაჲ პირისა
ჩემისაჲ განთქუმულ არს, ხოლო აღსაგებელი
არცალა გლახაკისაჲ მაქუს, კაცსა, რომელსა
ესევეითარი მონაჲ უვის, მისნი საფასენიცა დიდ
იყვნენ, და მე გლახაკი მონისაცა მისისა არა
ლირს ვარ. **წითარ** ანუ რომლითა-მე-მცა სათ-
ნო ვეყავ **აფალსა** მას, **ჰომელსა** ესევეითარი
მონაჲ უვის?! ვითარ-მე-მცა მოავლინა ესე
ჩემდა, უკუეთუმცა არა ვეხილვე და სათნო
ვეყავ **შას**?! და თუმცა არა მეცნიერ რამე
იყო ჩემდა, ვინ უწყის, იმრთისა ტაძრადლა
იგი შევიდოდე, მამინ სადამე უხილავ **შას**.
ნა რაჲჲს თავყუანის ვსცემდი მას შინა, მამინ
თუ სადა თუალ იგნა ჩემ ზედა. **ნა** თუმცა
ჰკითხა ვის ჩემთვის, უთხრამცა ვინმე, რამე-
თუ განთხოილ ვარ, და თუ არავის ჰკითხა,
ვითარ-მე მოავლინა ჩემდა?! დალათუ სათნო
უჩნდი, ვითარ-მე მოავლინა მამაკაცი ესე და
არა დედაკაცი?! და ჩემდა ვითარმცა ობლისა
ყრმისა მოავლინა **წესი**, არა ვინმე ესუაა დე-
დაჲ, გინა თუ დაჲ, რომელიმცა მოავლინა? და
თუ ნათესავი დედათაჲ არა უვის **შას**, ჩემ-
დაცა არა წეს არს თავს-დებად სიტყუად მისი,
დალათუ მონაჲ ესევეითარი არს; ხოლო თესლ-
ტომი მრავალ არს სახლისაგან **ნავითისა**, და
ვინ უწყის, იყოს ვინმე ნათესავი მისი, რომელ
არა მახლობელ იყოს მისა. **ნა** თუ ესუას მონაჲ
და შორს იყოს მისგან, გამოკითხვად **აფლისა**
მისთვის ვერიდები. **ნა** თუ არა გამოვიკითხო,
რაჲს სარგებელ არს! მი-თუ რას-უგებდე კაცსა
მას, ვითარცა ურცხვნოჲ შემრაცხოს, და თუ
დავდუმნე და სიმძიმესა რასმე ვაჩუენებდე,
რაჲს სარგებელ არს, რამეთუ **ოსებისა** თხ-
ოილ ვარ. **ნა** თუ ვიტყოდი რას, ურცხვნოდ
შემრაცხოს. **ნა** თუ ვდუმნე, არა რაჲ განილოს
ჩემგან სიტყუად **აფლისა** მისისა მიმართ. **წუ-**
ალნი თუ მივადგნე, ლირბად შემრაცხოს, და
თუ თავი დავიკიდო და დავდუმნე, რაჲს სარგე-
ბელ არს, რამეთუ **შე** განთხოილ ვარ. **ნა** თუმ-
ცა არა განთხოილ ვიყავ, მი-მცა რამე-უგე.
ნა თუმცა არა მომელო წინდი, ვეკრძალემცა
რამე სიტყუად ან, რამეთუ მითხოვად ჩემდა
ვერ შესაძლებელ არს და ვერცა მიყვანებად
აფლისა თვისისა ცოლად.

ხოლო ან ვდუმნე და არა რაჲ მიუგო, რაჲ-
თა განზრახვად დგეს გულსა შინა, რაჲთა არა

უსწრო **ოსებს**, და ესმეს და თავ ეყოს, ვითარმედ ქალწულისა მის გლახაკისა, რომელი მდიდრად შეეთუალვოდეს, **აფალმან** ვინმე მდიდარმან სიტყუად მოართუა ობოლსა მას უგინცოსა და მარტოსა, რომელი შეურაცხ იყო დედიერ-მამიერთაგან. **ჰაცმან** ვინმე აზნაურმან, ნათესავ-ტომიერმან, მოავლინა მთავარი მონათაგანი მითხოვად **შარიაშისა** ცოლად თვსა. **შა** თუ არა მითხოვად მოსრულ არს **ხემდა**, რაფსამცა იყო ცუდად სიტყუად ესე **ხემდა** მომართ?! და თუ არა წინდი რადმე მოუღებოეს, ვითარმცა მოვიდა **ხემდა** **ქალწულისა** ერთისა, რომელი არა სადა ვის უხილავ ურაკპარაკათა?! და თუ ვთქუა, სიგლახაკისა **ხემისათვს** მომიკითხა, არა ღირს ვარ ესე ვითარისა პატიოსნისა კაცისაგან. **შა** თუ ვთქუა, ვითარმედ სიტყუად რაფსამე მოვიდა **ხემდა**, აჰა თქუაცა, რომლისათვს იგი მოსრულ იყო. **აკუეთუმცა** მოკითხვისა ხოლო მისთვს მოსრულ იყო იგი, რაფსამცა შესძინა თქუამად: «**აფალი** **ჰენ** თანა». სიტყუად იგი, რომელ თქუა შემდგომად მოკითხვისა მის, გამოაჩინებს, ვითარმედ მოკითხვად ესე მისთვს იყო, რადთა მოკითხვითა მით გულისწმა ყოს სახელი **აფლისა**, რომელი თქუა შემდგომად მოკითხვისა მის. **წნ** თუ მითხოვად **ხემდა** მოსრულ არს ცოლად, რამეთუ **შე** სხუასა თხოილ ვარ; და თუ სხუად, რად მოსრულ არს? მნებავს გულისწმის ყოფად, რამეთუ შემადრწუნა **შე** შემოსლვასა მას და ზარგანჯდილ ვიქმენ საშინელად ხილვითა მით უფროფსლა, რამეთუ სახელი **აფლისა** მისისად ასმინა ყურთა ჩემთა».

წმის ყოვლისათვს განიზრახვიდა **ქალწული** იგი უბინოა, რამეთუ იტყვს მახარებელი იგი, ვითარმედ ამის ყოვლისათვს «**განიზრახვიდა** გულსა თვსსა, ვითარმედ რადმე არს მოკითხვად ესე?» (ლუკ.1,29). **შიუგო** ანგელოზმან მან და ჰრქუა: «**ნუ** გეშინინ, **შარიაშ**, არა თუ დანინდებად მოვედ შენდა, არამედ სახარებად; არა სრულად განმზადებად, არამედ რადთა მიუდგე ახლითა მით სასწაულითა; აჰა ესერა ჰპოვე მადლი არა თუ საქმეთათვს სათნოთა რადმე, არამედ მადლთა მათგან ქველის-მოქმედებისა-

თა. **შა** არა თუ სიმართლისათვს რად, არამედ ქველის-მოქმედისა **შის** მიერ და კაცთ-მოყუარისა, დალათუ არიან **ჰენ** თანა წესიერებანი, ხოლო ვერ ესწორების მადლთა მათ, რომელ მოივლინეს **ჰენდა** მადლით. **წჰა** ეგერა ჰპოვე მადლი წინაშე **აფლისა** და ქალწულებასავე **ჰენსა** მიუდგე. **შა** თუ შეუძლებელ გიჩნდეს გონებასა **ჰენსა** სიტყუად ესე, «**აჰა** ჰშევე **ქც** და სახელი უწოდინ ყრმასა მას **ესეუ**» (ლუკ.1,31). **ქამეთუ** რომელ იგი შობად არს **ჰენგან**, ზემთა ბუნებასა კაცთასა არს; ამისთვს «**ქე** **შაღლის** **ენოდოს**» (ლუკ.1,32). **შა** რამეთუ დაითრგუნა მეუფებად იგი **სუდაფსი**, რომელ **ზეკუ** **ზომის** წოდებულ იყო, მისცე **ჰენ** **ქესა** **ჰენსა** არად თუ თესლი **სუდაფსი** დაჩრდუნვილი და არცა ნათესავი **სრაჭლისად** დაძულებული, არამედ «**მისცეს** მას **აფალმან** **იმერთმან** საყდარი იგი **შავითისი**» (ლუკ.1,32), რომელ აღუთქუა დღეთა მათ **საკობისთა**, და მეუფებდეს **სერუსალტმს**, და არა ხოლო **სერუსალტმს** ერთსა მას ნათესავსა ზედა, და არცა ამას რიას(!) ხოლო, ათსა მას ნათესავსა ზედა, არამედ მეუფებდეს ყოველსა მას ზედა სახლსა **საკობისსა** და ზედა ათორმეტთა მათ ნათესავთა **საკობისთა**. **შა** არა თუ ვითარცა მეუფებად იგი **შავითისი** განენესოს მეუფებად მისი შემდგომთათვს, და არცა ნათესავთაგანსა ვის მიეცეს წელმწიფებად მისი, ვითარცა მეუფეთა მათ **სრაჭლისათა**, არამედ უკუნისამდე ჟამთა მეუფებდეს, «**და** სუფევისა **შისისა** დასასრული არა იყოს» (ლუკ.1,33), და დასამტკიცებელად სიტყუათა ამათ, რომელთა ვიტყუ».

შა იცვალა ხატი პირისა მისისად, რადთა ჰაეროვნებად იგი, რომელ იყო პირსა მის ანგელოზისასა, და დამტკიცნეს სიტყუანი იგი, რომელთა იტყოდა ენითა თვსითა. **შა** ვითარცა იხილა **შარიაშ**, რამეთუ იცვალა ხატი პირისა მისისად, ცნა, ვითარმედ ანგელოზი არს მადლით და არა ქუეყანით მოვლინებული, ზეცით და არა მოკუდავთაგან, რამეთუ **იმრთისად** არს დიდებად, ან და მარადის და უკუნითი უკუნისამდე, ამენ.

